

Norma privind omologarea tehnică a produselor și/sau serviciilor din transportul feroviar și cu metroul din 13.04.2000

În vigoare de la 25 septembrie 2000

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 465bis din 25 septembrie 2000. Nu există modificări până la 01 iulie 2014.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Produsele/serviciile pentru transportul feroviar și cu metroul, care pot influența siguranța circulației și securitatea transporturilor, calitatea serviciilor de transport, sănătatea oamenilor sau protecția mediului, denumite în continuare produse feroviare critice, pot fi utilizate în activitățile de construire, modernizare, reparare și de întreținere a materialului rulant și a infrastructurii de transport feroviar și cu metroul numai în condițiile în care au fost în prealabil omologate tehnic feroviar de AFER.

(2) În categoria produselor feroviare critice intră și vehiculele feroviare noi, reconstruite, modernizate sau reparate planificat (RR, RP, RG, RK), după caz.

Art. 2. - (1) Omologarea tehnică feroviară constă în evaluarea conformității și a aptitudinii de utilizare, precum și în validarea documentației tehnice de referință a produselor feroviare critice și se finalizează cu eliberarea certificatului de omologare tehnică feroviară.

(2) Certificatul de omologare tehnică feroviară se acordă pentru:

a) atestarea unui nou tip de produs feroviar critic, denumit certificat de omologare tehnică de tip a produsului;

b) atestarea conformității unui produs feroviar critic pentru care există un certificat de omologare tehnică feroviară de tip, realizat de un alt furnizor feroviar decât cel care a obținut certificatul de omologare feroviară de tip, denumit certificat de omologare tehnică feroviară de fabricație a produsului.

Art. 3. - (1) Omologarea tehnică feroviară de tip sau de fabricație a produselor feroviare critice se realizează, de regulă, în două faze:

a) omologarea tehnică preliminară, care permite realizarea produsului feroviar critic într-un număr limitat, în vederea efectuării verificărilor și încercărilor acestuia în exploatare, pentru determinarea aptitudinilor de utilizare a acestuia;

b) omologarea tehnică finală, care permite producția de serie a produsului feroviar critic specificat.

(2) În cazul produselor feroviare critice pentru care nu este necesară testarea aptitudinilor de utilizare, se poate renunța la faza de omologare tehnică preliminară.

(3) Furnizorului feroviar care a obținut certificatul de omologare tehnică finală de tip pentru un produs feroviar critic i se acordă și certificatul de omologare tehnică finală de fabricație pentru produsul respectiv.

(4) În cazul produselor feroviare critice prevăzute la art. 1 alin. (2) certificatul de omologare tehnică acordat pentru o categorie de reparații este valabil și pentru categoriile de reparații inferioare acesteia, în condițiile respectării prevederilor art. 5.

Art. 4. - (1) În cazul omologării tehnice preliminare, de tip sau de fabricație, valabilitatea certificatului de omologare tehnică este:

a) de maximum 12 luni de la data eliberării certificatului, cu posibilitatea prelungirii cu maximum 12 luni;

b) limitată la un număr de produse, fără a depăși durata de 12 luni de la data eliberării certificatului, cu posibilitatea măririi numărului acestor produse, dar fără a depăși durata de maximum 24 de luni de la data eliberării certificatului.

(2) În cazul omologării tehnice finale valabilitatea certificatului de omologare este:

a) pe durată nedeterminată, în cazul omologării tehnice feroviare de tip;

b) de maximum 5 ani de la data eliberării certificatului, în cazul omologării tehnice feroviare de fabricație.

Art. 5. - (1) Certificatul de omologare tehnică își pierde valabilitatea în cazul în care se aduc modificări constructive produsului feroviar critic sau modificări ale tehnologiei de fabricație a acestuia, care pot conduce la modificarea uneia sau mai multor caracteristici ori performanțe ale produsului feroviar critic respectiv.

(2) Furnizorii feroviari sunt obligați să solicite în prealabil, în scris, avizul beneficiarului și al AFER pentru orice modificare constructivă a unui produs feroviar critic omologat tehnic sau a tehnologiei de fabricație a acestuia.

Art. 6. - Certificatul de omologare tehnică este un document cu regim special, nominal, netransmisibil și se acordă, la cerere, în mod nediscriminatoriu, furnizorilor feroviari, în condițiile prezentelor norme.

Art. 7. - Evidența produselor feroviare critice, omologate tehnic feroviar, repartizate pe furnizori, se ține de AFER în Registrul produselor feroviare omologate tehnic.

CAPITOLUL II

Clasificarea produselor feroviare

Art. 8. - Prin produs feroviar se înțelege orice sistem, subsistem, ansamblu, organ, component sau program de calculator destinat materialului rulant, căii de rulare, semnalizării feroviare, alimentării cu energie electrică, controlului și comenzii circulației feroviare, instalațiilor de mentenanță sau având legătură cu mai multe dintre aceste elemente.

Art. 9. - În funcție de gravitatea consecințelor datorate unei potențiale defectări, cu implicații în siguranța circulației și securitatea transporturilor, realizarea transportului, calitatea serviciilor, sănătatea oamenilor, protecția mediului și/sau în costurile de întreținere și exploatare, produsele feroviare se clasifică în următoarele clase de risc:

Clasa 1A: Produse feroviare a căror defectare antrenează o pierdere a siguranței și securității transporturilor, comportând următoarele riscuri:

- risc de accident feroviar, care poate să cauzeze răni corporale personalului feroviar sau pasagerilor;

- risc de distrugere majoră a echipamentelor feroviare sau a mărfurilor transportate.

Exemple:

a) la materialul rulant:

- osii montate, cutii de osie și elemente componente ale acestora;
- aparate de tracțiune, legare, ciocnire;
- echipamente și elemente componente ale sistemelor de frână de orice fel;
- echipamente și elemente componente ale sistemelor de suspensie;
- cadre de boghiu;
- uși de acces din exterior;
- echipamente și dispozitive de protecție aferente instalațiilor electrice și electronice;
- instalații de siguranță și vigilență, de control automat al vitezei (punctal sau continuu), vitezometre și componente ale acestora;
- dispozitive de siguranță la suprapresiune, folosite la vagoanele pentru transportul fluidelor și al materialelor pulverulente;

b) la infrastructura feroviară:

- instalații de semnalizare și de control al circulației;
- relee de siguranță sau alte echipamente cu funcții similare din compunerea instalațiilor de semnalizare și de control al circulației;
- inductoare de cale ale instalației Indusi sau ale unor instalații similare;
- șine, aparate de cale și traverse de cale ferată;
- electromecanisme de macaz;
- aparate de compensare a căii pe poduri.

Clasa 1B:

Produse feroviare a căror defectare determină grave perturbații în exploatarea feroviară

Exemple:

a) la materialul rulant:

- motoare de tracțiune de orice fel;
- sisteme de transmisie de orice fel;
- sisteme de comandă și servicii auxiliare;
- pantografe;
- transformatoare de putere;
- uleiuri și lubrifianți utilizați pentru cutii de osie, echipamente de frână, sisteme de transmisie, mașini termice și electrice;
- fișe de înaltă tensiune și semiacuplări de abur;
- echipament și instalații pentru iluminat și semnalizare sonoră a materialului rulant motor;
- instalații de radiocomunicații;

- b)** la infrastructura feroviară:
- linia de contact și elementele componente ale acesteia;
 - elemente componente ale instalațiilor CED, CEM, BLA, cu excepția celor prevăzute la clasa 1A;
 - elemente de prindere a șinei;
 - elemente ale suprastructurii podurilor;
 - elemente constructive ale sistemelor informatice și de telecomunicații, folosite în activitatea de manevră și de dirijare a circulației;
 - instalații de semnalizare acustică și luminoasă la trecerile de nivel.

Clasa 2A:

Produse feroviare a căror defectare determină o diminuare a calității condițiilor de transport, a protecției mediului și a sănătății

Exemple:

- a)** la materialul rulant:
- acumulatori electrice și elemente componente ale sistemelor de iluminare, sonorizare, încălzire și condiționare a aerului;
 - elemente componente ale instalațiilor sanitare;
 - uși și ferestre interioare;
 - elemente componente ale instalației frigorifice la vagoane;

b) la infrastructura feroviară:

- elemente componente ale instalațiilor de alimentare cu energie a tracțiunii electrice feroviare;
- instalații și echipamente de avizare și informare a călătorilor.

Clasa 2B:

Produse feroviare a căror defectare afectează costurile de întreținere și exploatare, cu influențe în calitatea transportului

Exemple:

a) la materialul rulant:

- sisteme de monitorizare și diagnoză;
- materiale și elemente ale structurii de rezistență și ale dotărilor interioare;
- materiale pentru protecția anticorrosivă;

b) la infrastructura feroviară:

- materiale pentru protecția anticorrosivă;
- materiale și elemente ale structurii de rezistență a podurilor, tunelurilor etc.;
- aparate de reazem pentru poduri;
- utilaje și dispozitive speciale, utilizate la întreținerea căii și a liniei de contact;
- piatră spartă pentru prisma de balast.

Clasa 3:

Produse de uz general și alte produse feroviare a căror defectare nu afectează nemijlocit siguranța circulației și securitatea transporturilor, calitatea serviciilor de transport, sănătatea și mediul înconjurător sau nu este percepută de clienți

Exemple:

- materiale, piese și componente de uz general.

Art. 10. - (1) Produsele feroviare din clasele de risc 1A, 1B, 2A și 2B sunt considerate produse feroviare critice, pentru a căror utilizare/furnizare sunt obligatorii autorizarea furnizorilor și omologarea lor tehnică feroviară.

(2) Pentru produsele feroviare critice din clasa de risc 1A este obligatorie supravegherea prin acțiuni de inspecție tehnică.

(3) Produsele feroviare critice realizate din mai multe componente se încadrează în clasa de risc a componentei cu clasa de risc cea mai ridicată.

(4) Clasa de risc a unui produs feroviar critic se stabilește de AFER și se înscrie în documentul tehnic de referință al produsului respectiv și în certificatul de omologare tehnică sau, după caz, în agrementul tehnic feroviar.

(5) Pentru produsele care nu intră în categoria produselor feroviare critice, la cererea furnizorilor și/sau a beneficiarilor AFER va elibera documentul prin care să se ateste acest fapt.

CAPITOLUL III

Acordarea, suspendarea sau retragerea certificatului de omologare tehnică

Art. 11. - Certificatul de omologare tehnică se poate acorda furnizorilor feroviari, persoane juridice române, care îndeplinesc cumulativ următoarele cerințe:

a) dețin o autorizație de furnizor feroviar valabilă pentru categoria de produs feroviar critic pentru care se solicită omologarea tehnică;

b) dețin documentația tehnică și constructivă de bază a produsului feroviar critic (caietul de sarcini sau specificația tehnică, desenul de ansamblu general și desenele principalelor subansambluri, breviarele de calcul), acceptată în prealabil de beneficiarul/utilizatorul final și avizată de AFER;

c) dispun de dotările tehnice necesare în vederea realizării, în condițiile stabilite prin documentația tehnică și tehnologică, a produsului supus omologării tehnice feroviare;

d) dispun de laboratoare, standuri și/sau dispozitive speciale, care sunt necesare pentru verificarea și ținerea sub control, pe fluxul tehnologic, a principalelor caracteristici determinante pentru siguranța și securitatea transporturilor, protecția mediului și calitatea serviciilor, și fac dovada că:

- acestea sunt în curs de autorizare/atestare, în cazul omologării tehnice preliminare;
- acestea sunt autorizate/atestare de AFER, în cazul omologării finale;

e) fac dovada că prototipul produsului feroviar critic, în cazul omologării tehnice preliminare, sau, după caz, produsele feroviare critice furnizate în perioada de valabilitate a certificatului de omologare tehnică preliminară, denumită în continuare serie zero, au corespuns condițiilor specificate în documentul tehnic de referință;

f) dețin acordul operatorului de transport și/sau al gestionarului de infrastructură pentru efectuarea încercărilor în exploatare, în cazul în care aceste încercări sunt necesare pentru omologarea finală a produsului feroviar critic.

Art. 12. - Pentru obținerea certificatului de omologare tehnică solicitantul trebuie să depună la AFER următoarele documente:

a) cererea pentru acordarea certificatului de omologare tehnică, din care să rezulte:

- denumirea persoanei juridice solicitante;
- adresa la care solicitantul își are sediul;
- numărul de înregistrare în registrul comerțului;
- numărul și data eliberării autorizației;
- denumirea produsului pentru care solicită omologarea tehnică și numărul documentului tehnic de referință;
- felul și faza omologării tehnice feroviare;

b) documentul tehnic de referință al produsului feroviar critic (caietul de sarcini sau specificația tehnică a produsului), desenele de ansamblu general și ale principalelor subansambluri, avizate în prealabil de beneficiarul/utilizatorul final și de AFER;

c) memoriul tehnic de prezentare a produsului feroviar critic, care va conține mențiuni cu privire la domeniul de utilizare, principalele caracteristici și performanțe, concepția și soluțiile constructive, funcționarea, întreținerea și repararea, consumurile energetice, influențele asupra siguranței circulației și securității transporturilor, asupra sănătății omului și asupra mediului, tehnologia și principalele dotări tehnice necesare în fabricație;

d) breviarul de calcul, prevăzut de normele tehnice în vigoare, pentru alegerea și dimensionarea principalelor elemente componente ale produsului feroviar critic, în cazul omologării tehnice preliminare de tip a produsului;

e) lista cuprinzând datele de identificare a subansamblurilor și a componentelor din structura produsului feroviar critic supus omologării tehnice, care trebuie să fie omologate tehnic ca produse feroviare critice independente, în cazul omologării tehnice preliminare, și datele de identificare a principalilor furnizori ai acestora;

f) lista cuprinzând datele de identificare a subansamblurilor și a componentelor din structura produsului feroviar critic supus omologării tehnice, care se consideră omologate tehnic o dată cu omologarea produsului respectiv;

g) documentele de omologare tehnică a subansamblurilor și a componentelor menționate la lit. e), în cazul omologării tehnice finale;

h) programul de verificări și încercări ale produsului feroviar critic, avizat de beneficiarul/utilizatorul final al produsului și de AFER, în cazul omologării tehnice preliminare;

i) documentele care conțin rezultatele verificărilor și încercărilor efectuate;

j) lista cuprinzând datele de identificare a beneficiarilor produsului feroviar critic respectiv;

k) acordul scris al operatorului de transport și/sau al gestionarului de infrastructură pentru efectuarea încercărilor în exploatare, dacă este cazul;

l) lista cuprinzând laboratoarele, standurile și dispozitivele speciale destinate verificării și ținerii sub control, în procesul de fabricație a produsului, a principalelor caracteristici determinante pentru siguranța circulației și securitatea transporturilor, protecția mediului și calitatea serviciilor, în cazul omologării preliminare, sau lista cuprinzând datele de identificare a autorizațiilor/atestatelor obținute pentru laboratoarele, standurile și dispozitivele speciale respective, în cazul omologării finale;

m) raportul comisiei de omologare tehnică preliminară și raportul asupra comportării în exploatare a prototipului și/sau a seriei zero, în cazul omologării în fază finală;

n) dovada achitării tarifului de omologare tehnică.

Art. 13. - **(1)** AFER va verifica documentația prezentată și va comunica în scris solicitanților, în termen de 15 zile de la data primirii cererii de acordare a certificatului de omologare tehnică a produsului feroviar critic respectiv, decizia de acceptare a cererii, solicitarea de completare a documentelor sau, după caz, decizia motivată de respingere a cererii.

(2) Dacă în termen de 30 de zile de la primirea comunicării prin care se solicită completarea documentelor solicitantul nu remediază neconformitățile respective, cererea se consideră respinsă, iar dosarul va fi înapoiat acestuia.

(3) În cazul în care cererea pentru acordarea certificatului de omologare tehnică a fost respinsă în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2), reluarea procesului de omologare tehnică se va face în baza unei noi cereri, potrivit prevederilor art. 12.

Art. 14. - **(1)** AFER va stabili, prin consultare cu beneficiarul/utilizatorul final, componența comisiei de omologare tehnică a produsului feroviar critic respectiv, care poate să cuprindă reprezentanți ai AFER, ai solicitantului, subfurnizorilor, proiectantului și ai principalilor beneficiari/utilizatori. Prezența la lucrările comisiei de omologare tehnică a reprezentantului AFER, al furnizorului feroviar solicitant și cel puțin al unui beneficiar/utilizator este obligatorie.

(2) Comisia de omologare tehnică va fi convocată în scris de AFER, în termen de maximum 15 zile de la data comunicării deciziei de acceptare a cererii de omologare tehnică, la o dată convenită cu părțile interesate, de regulă la sediul furnizorului feroviar solicitant. Președintele comisiei de omologare tehnică este reprezentantul desemnat de AFER, iar secretariatul comisiei va fi asigurat de furnizorul feroviar solicitant.

(3) Furnizorul feroviar solicitant va pune la dispoziție membrilor comisiei de omologare tehnică, pentru consultare la sediul acestuia, documentația produsului, întocmită potrivit prevederilor art. 12, cu cel puțin 5 zile înainte de data la care comisia a fost convocată.

(4) Furnizorul feroviar solicitant trebuie să aibă disponibil, pentru a fi pus la dispoziție comisiei de omologare tehnică, la cererea acesteia, prototipul produsului feroviar critic și următoarele documente:

a) documentația de execuție, tehnologică și de control;

b) cartea tehnică a produsului feroviar critic, instrucțiuni de exploatare, întreținere, reparare, piese de schimb, service;

c) declarațiile de conformitate pentru principalele materiale și echipamente utilizate la realizarea produsului feroviar critic;

d) procesul-verbal de recepție internă a produsului feroviar critic, precum și a componentelor acestuia, care se realizează de furnizorul feroviar solicitant.

Art. 15. - **(1)** Comisia de omologare tehnică verifică documentele dosarului de omologare tehnică a produsului feroviar critic respectiv, alte documente puse la dispoziție la cerere și, după caz, solicită efectuarea unor verificări pe fluxul de fabricație sau asupra prototipului, urmărind, în principal, dacă:

a) documentația tehnică de execuție este întocmită de personal calificat, este avizată, aprobată și înregistrată, în conformitate cu reglementările în vigoare;

b) soluțiile tehnice privind construcția, fabricația și utilizarea produsului feroviar critic satisfac cerințele specificate în documentul tehnic de referință;

c) notele de calcul au fost elaborate în conformitate cu normele tehnice în vigoare, iar rezultatele finale sunt conforme cu cerințele specificate;

d) verificările și încercările s-au efectuat în conformitate cu programul de încercări și verificări ale produsului feroviar critic, stabilit inițial, cu respectarea normelor în vigoare, iar rezultatele obținute satisfac cerințele specificate în documentația tehnică a produsului;

e) dotările tehnice, laboratoarele proprii, standurile și dispozitivele speciale existente asigură realizarea produsului feroviar critic în condițiile de calitate impuse prin documentația tehnică a acestuia.

(2) Rezultatele verificărilor efectuate de comisia de omologare tehnică se înscriu în raportul acesteia, care va cuprinde în mod obligatoriu următoarele:

a) numărul actului de convocare, data și locul întrunirii comisiei de omologare tehnică;

b) denumirea produsului feroviar critic și a documentului tehnic de referință;

c) clasa de risc a produsului feroviar critic;

d) aprecierile comisiei de omologare tehnică cu privire la documentele existente în dosarul de omologare;

e) aprecierile comisiei de omologare tehnică cu privire la verificările efectuate asupra produsului feroviar critic și asupra proceselor de fabricație;

f) hotărârea comisiei de omologare tehnică cu privire la acordarea sau neacordarea certificatului de omologare tehnică;

g) opiniile separate ale unor membri ai comisiei de omologare tehnică, dacă este cazul;

h) componența comisiei de omologare tehnică și semnăturile membrilor acesteia.

Art. 16. - (1) AFER, în baza concluziilor și a hotărârii înscrise în raportul comisiei de omologare tehnică, în termen de 5 zile de la data încheierii raportului, emite certificatul de omologare tehnică sau, după caz, comunică în scris solicitantului decizia motivată de respingere a omologării tehnice a produsului feroviar critic respectiv.

(2) Dacă în termen de 90 de zile de la data primirii deciziei de neacordare a certificatului de omologare tehnică furnizorul solicitant face dovada că a eliminat neconformitățile menționate în decizie, AFER eliberează certificatul de omologare tehnică solicitat. În caz contrar cererea se consideră respinsă, iar pentru reluarea procedurii de omologare tehnică va fi necesară depunerea unei noi cereri, potrivit prevederilor art. 12.

Art. 17. - În perioada de valabilitate a certificatului de omologare tehnică furnizorul feroviar este obligat să comunice în scris la AFER, în termen de maximum 10 zile, orice modificare a listei cuprinzând datele de identificare a beneficiarilor, menționată la art. 12 lit. j).

Art. 18. - (1) În perioada de valabilitate a certificatului de omologare tehnică AFER va supraveghea modul în care sunt respectate cerințele care au stat la baza acordării certificatului de omologare tehnică, prin acțiuni de evaluare, la intervale de timp specificate și/sau prin acțiuni de inspecție tehnică.

(2) Dacă pe parcursul supravegherii se constată că nu mai sunt îndeplinite una sau mai multe cerințe, AFER suspendă certificatul de omologare tehnică pentru produsul feroviar critic respectiv.

(3) Decizia de suspendare a certificatului de omologare tehnică se comunică în scris de AFER beneficiarilor produsului feroviar critic respectiv, specificați în lista prevăzută la art. 12 lit. j). Comunicarea se va face în termen de 3 zile de la data emiterii deciziei respective.

(4) Dacă în interval de 45 de zile de la data comunicării deciziei de suspendare a certificatului de omologare tehnică furnizorul feroviar nu face dovada că a eliminat neconformitățile care au stat la baza deciziei de suspendare, certificatul respectiv va fi retras.

(5) În cazul retragerii certificatului de omologare tehnică sau al expirării valabilității acestuia acordarea unui nou certificat se poate face numai în baza unei noi cereri de acordare, conform prevederilor art. 12.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 19. - Obținerea certificatului de omologare tehnică nu scutește posesorul acestuia de răspunderea ce îi revine cu privire la calitatea produselor feroviare critice furnizate.

Art. 20. - (1) Eventualele contestații privind decizia de neacordare, suspendare sau, după caz, de retragere a certificatului de omologare tehnică se depun la AFER în termen de 5 zile de la primirea comunicării scrise.

(2) Soluționarea contestațiilor se face de către consiliul de conducere al AFER în termen de 30 de zile de la data depunerii acestora. În cadrul aceluiași termen decizia de soluționare a contestației se comunică în scris contestatarului. Decizia consiliului de conducere al AFER poate fi atacată în justiție, la instanța judecătorească competentă, potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, cu modificările ulterioare.

Art. 21. - AFER va elibera, la cerere, în caz de pierdere sau de deteriorare, duplicate ale certificatului de omologare tehnică.

Art. 22. - Pentru prestațiile efectuate de AFER privind acordarea, încetarea suspendării și eliberarea duplicatelor certificatelor de omologare tehnică a produselor feroviare critice se percep tarife aprobate de Ministerul Transporturilor conform reglementărilor în vigoare.

Art. 23. - Lista cuprinzând persoanele juridice cărora AFER le-a acordat, le-a suspendat sau le-a retras certificatul de omologare tehnică, după caz, sau persoanele juridice care au pierdut certificatul respectiv se publică în Buletinul AFER.